

Lovforslag nr. L 8. Fremsat den 5. oktober 2005 af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)

Forslag

til

Lov om retspsykiatrisk behandling m.v.

§ 1. Regionsrådene har pligt til på deres psykiatriske sygehuse eller sygehusafdelinger at modtage:

1. Personer, der efter retskendelse skal indlægges til mentalundersøgelse.
2. Personer, der i henhold til dom eller kendelse skal anbringes i psykiatrisk sygehus eller på anden måde undergives psykiatrisk behandling.
3. Personer, der efter Justitsministeriets eller overøvrighedens bestemmelse skal anbringes i psykiatrisk sygehus.
4. Personer, der som vilkår for prøveløsladelse eller tiltalefralfald skal undergives psykiatrisk behandling.

§ 2. Det påhviler regionsrådet for Region Sjælland at drive den til Psykiatrihospitalet i Nykøbing Sjælland knyttede Sikringsafdeling. I Sikringsafdelingen skal modtages:

1. Personer, der i henhold til dom eller administrativ beslutning skal anbringes i Sikringsafdelingen.
2. Personer, der efter retskendelse skal indlægges til mentalundersøgelse i hospital for sindslidende, og som af anklagemyndigheden skønnes at burde anbringes i Sikringsafdelingen.

§ 3. Væsentlige ændringer i den i § 2 nævnte Sikringsafdelings forhold kræver godkendelse af indenrigs- og sundhedsministeren. Afgørelsen træffes efter forhandling med justitsministeren.

§ 4. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om regionernes indbyrdes betalingsforpligtelser ved varetagelsen af de i §§ 1 og 2 nævnte opgaver.

§ 5. Loven træder i kraft 1. januar 2007.

Stk. 2. Samtidig ophæves

- 1) Lov nr. 328 af 26. juni 1975 om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne, idet dog lovens § 7 om personaleforhold opretholdes.
- 2) Lov nr. 309 af 26. juni 1975 om overførelse af fødselsanstalten Jylland til Århus amtskommune, idet dog lovens § 3 om personaleforhold opretholdes.
- 3) Lov nr. 276 af 8. juni 1977 om overførelse af de af Samfundet og Hjemmet for Vanføre drevne ortopædiske hospitaler og afdelinger til amtskommunerne m.fl., idet dog lovens § 6 om personaleforhold opretholdes.
- 4) Lov nr. 275 af 16. juni 1980 om statens overtagelse af Finseninstitutet, idet dog lovens § 2 om personaleforhold opretholdes.
- 5) Lov nr. 276 af 16. juni 1980 om de fysiurgiske hospitaler i Hornbæk og Hald, idet dog lovens § 4 om personaleforhold opretholdes.
- 6) Lov nr. 277 af 6. juni 1984 om udbygning af rigshospitalet m.v.
- 7) Lov nr. 55 af 20. februar 1985 om ombygning m.v. af Fysiurgisk Hospital i Hornbæk.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget er en opfølgning på den kommunalreform, hvis hovedlove blev vedtaget i juni 2005.

2. Lovforslagets hovedindhold

Lovforslaget omfatter de forhold vedrørende retspsykiatrisk behandling, der hidtil har været reguleret i lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne. Denne lov vil blive ophævet samtidig med ikrafttrædelsen af lovforslaget.

Der er tale om særlige opgaver overfor retsmyndighederne, der vedrører regionernes pligt til at varetage retspsykiatriske opgaver. Denne pligt blev tidligere varetaget på statshospitalerne for sindslidende, der ved lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne blev overført til amtskommunerne med virkning fra 1. april 1976.

Der er tale om en uændret videreførelse af bestemmelsen om retspsykiatrisk behandling, idet der alene er tale om konsekvensændringer som følge af kommunalreformen.

Der vil endvidere med lovforslaget blive ophævet følgende love:

1. Lov om overførelse af fødselsanstalten Jylland til Århus amtskommune.
2. Lov om overførelse af de af Samfundet og Hjemmet for Vanføre drevne ortopediske hospitaler og afdelinger til amtskommunerne m.fl.
3. Lov om statens overtagelse af Finseninstitutet.
4. Lov om de fysiurgiske hospitaler i Hornbæk og Hald.
5. Lov om udbygning af rigshospitalet m.v.
6. Lov om ombygning m.v. af Fysiurgisk Hospital i Hornbæk.

Der er primært tale om love, hvor hovedformålet var overførelse af institutioner fra staten til amtskommunerne. Når der som følge af kommunalreformen ikke længere skal eksistere amtskommuner, har denne lovgivning ikke længere selvstændig betydning. Opgaver, som efter lovene er henlagt til amtskommuner-

ne (fra 1. januar 2007 regionerne), indgår i bestemmelserne i sundhedsloven. Ejerskabet til de forskellige institutioner vil overgå til de respektive regioner i henhold til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

For så vidt angår nr. 3, var dette i sin tid en overførelse til staten, som senere er overført til Hovedstadens Sygehusfællesskab. Dette ejerskab overgår til Region Hovedstaden i henhold til ovennævnte procedurelov.

Nr. 5 og 6 er alene anlægslove, som er forældede.

Nr. 1-4 indeholder bestemmelser, som har til formål at sikre, at tjenestemænd ikke mister rettigheder i henhold til reglerne for tjenestemandsansættelse, når de pågældende institutioner overgik fra en offentlig myndighed til en anden, herunder hjemmel til refusion/betaling af pensionsudgifter imellem de offentlige myndigheder. Det foreslås derfor med lovforslaget at opretholde disse pensionsbestemmelser, idet de stadigvæk har relevans i forhold til de tjenestemænd, som er ansat på de pågældende institutioner.

Amtskommunernes rettigheder og forpligtelser i henhold til disse pensionsbestemmelser overgår til den nye myndighed efter principperne i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Lovforslagets miljømæssige og erhvervmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige eller erhvervmæssige konsekvenser

Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ingen administrative konsekvenser.

Lovforslagets EU-retlige aspekter

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Høring

Amtsrådsforeningen
Kommunernes Landsforening

Hovedstadens Sygehusfællesskab

Københavns Kommune

Frederiksberg Kommune

Bornholms Kommune

Vestsjællands Amt

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

*Specielle bemærkninger**Til §§ 1-4*

Der sker med bestemmelserne en videreførelse af de gældende regler om retspsykiatrisk behandling i § 3 i lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne. Der er alene tale om en konsekvensændring som følge af kommunalreformen, idet forpligtelsen fra 1. januar 2007 overføres til regionsrådene fra amtskommunerne.

Reglerne om retspsykiatrisk behandling blev oprindeligt udarbejdet på baggrund af et udvalgsarbejde under det daværende indenrigsministerium, der i maj 1974 afgav en delbetænkning om de særlige opgaver, der påhviler statshospitalerne i forhold til retsmyndighederne, jf. betænkning nr. 61.72/25 fra 1974. Udvalget anbefalede den daværende indenrigsminister, at de daværende statshospitaler, herunder de retspsykiatriske klinikker, overgik til amtskommunerne som en integreret del af amtskommunernes sygehusvæsen og dermed blev forvaltet efter sygehuslovens regler. Denne overgang skete med virkning fra 1. april 1976.

§ 1 omhandler mentalobservation og forvaringspatienter. Det påhviler herefter regionsrådene på disses psykiatriske sygehuse eller sygehusafdelinger at modtage:

- personer, der efter retskendelse skal indlægges til mentalundersøgelse,

- personer, der i henhold til dom eller kendelse skal anbringes i psykiatrisk sygehus eller på anden måde undergives psykiatrisk behandling,
- personer, der efter Justitsministeriets eller overøvrighedens bestemmelse skal anbringes i psykiatrisk sygehus,
- personer, der som vilkår for prøveløsladelse eller tiltalefrafald skal undergives psykiatrisk behandling.

Der er tale om retsrlige tiltag i henhold til retsplejeloven eller straffeloven. Som nævnt ovenfor er der ingen ændringer i omfanget af regionsrådenes forpligtelse til at modtage disse personer, idet der alene er konsekvensændret som følge af kommunalreformen.

§ 2 omhandler Sikringsafdelingen ved Psykiatrihospitalet i Nykøbing Sjælland (tidl. sikringsanstalten ved statshospitalet, Nykøbing Sjælland), der ved lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne blev overdraget til Vestsjællands Amt. Det påhviler herefter Region Sjælland i Sikringsafdelingen at modtage:

- personer, der i henhold til dom eller administrativ beslutning skal anbringes i Sikringsafdelingen,
- personer, der efter retskendelse skal indlægges til mentalundersøgelse i hospital for sindslidende, og som af anklagemyndigheden skønnes at burde anbringes i Sikringsafdelingen.

Sikringsafdelingen er en helt speciel landsdækkende afdeling, der foretager undersøgelser af personer, der skønnes at være særlig farlige eller tilbøjelige til at

undvige. Sådanne patienter anbringes under observation på Sikringsafdelingen, der sammen med en afdeling på Psykiatrihospitalet udgør et selvstændigt fungerende afsnit.

Som i § 1 er der tale om retslige tiltag i henhold til retsplejeloven, straffeloven eller psykiatriloven. Der er ingen ændringer i omfanget af Region Sjællands forpligtelse til at modtage disse personer, idet der alene er konsekvensændret som følge af kommunalreformen.

Der henvises i øvrigt til straffelovens regler i kapitel 3 vedrørende strafbarhedsbetingelser, kapitel 9 om andre retsfølger af den strafbare handling samt retsplejelovens kapitel 75 om personundersøgelser, som nærmere fastlægger betingelserne for den i §§ 1 og 2 omhandlede retspsykiatriske behandling.

Indenrigs- og sundhedsministeren skal i henhold til § 3 godkende væsentlige ændringer i den i § 2 nævnte Sikringsafdelings forhold. Afgørelsen træffes efter forhandling med justitsministeren.

Der er tale om en videreførelse af en eksisterende bestemmelse.

Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter i henhold til § 4 regler om regionernes indbyrdes betalingsforpligtelser ved varetagelsen af de i §§ 1 og 2 nævnte opgaver. Der er her igen tale om videreførelse af den eksisterende bestemmelse, som er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 184 af 31. marts 1976 om amtskommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser i forbindelse med varetagelsen af retspsykiatriske opgaver, som ændret ved bekendtgørelse nr. 297 af 8. maj 1990. Denne bekendtgørelse ophæves sammen med loven, jf. bemærkningerne til § 5, idet der udstedes en ny og konsekvensrettet udgave samtidig med lovens ikrafttræden den 1. januar 2007.

Til § 5

Loven foreslås at træde i kraft den 1. januar 2007. Samtidig ophæves den lovgivning, som loven samler og præciserer.

I stk. 2, nr. 1, fastlægges, at lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne ophæves, men at lovens § 7 om personaleforhold opretholdes. (Lovens § 3 er videreført i lovforslagets §§ 1-4, jf. ovenfor.) Når der som følge af kommunalreformen ikke længere skal eksistere amtskommuner, har lovgivningen om overførelse af statshospitalerne til amtskommunerne ikke længere selvstændig betydning. Ejerskabet til institutionerne overgår til regionerne i henhold til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Baggrunden for opretholdelse af lovens § 7 er, at bestemmelsen har til formål at sikre, at statstjenestemænd ikke mister rettigheder i henhold til reglerne for tjenestemandsansættelse ved statshospitalernes overførelse til amtskommunerne. Reglerne forpligter amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg Kommuner til at tilbyde ansættelse af tidligere statstjenestemænd som kommunale tjenestemænd. De pågældende tjenestemænd havde dog efter loven mulighed for at vælge at opretholde ansættelsesforholdet til staten under udførelsen af tilbudt arbejde i den amtskommunale forvaltning.

Efter loven skal staten afholde udgifter til pension vedrørende de berørte statstjenestemænds ansættelsestid før den 1. april 1976, og amtskommunerne afholder udgifter til pension vedrørende ansættelsestid efter denne dato. For så vidt angår pensionsudgifter vedrørende tjenestemænd, der opretholdt deres ansættelse i staten efter denne dato, refunderer amtskommunerne staten denne forholdsmæssige del af udgiften.

Det foreslås derfor, at der i § 5, stk. 2, nr. 1, indsættes en bestemmelse, som viderefører reglerne om fordelingen af udgifterne til tjenestemandspension, herunder statens forpligtelse til fortsat at afholde pensionsudgifter, der hidrører fra ansættelsen i staten inden den 1. april 1976 i henhold til tjenestemandsløvgivningen, henholdsvis statens ret til refusion for så vidt angår pensionsudgifter, der vedrører ansættelse i en amtskommune efter 1. april 1976 og derefter.

Amtskommunernes rettigheder og forpligtelser vedrørende den videreførte § 7 overgår til den nye myndighed efter principperne i §§ 7 og 17 i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Bekendtgørelse nr. 184 af 31. marts 1976 om amtskommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser i forbindelse med varetagelsen af retspsykiatriske opgaver, som ændret ved bekendtgørelse nr. 297 af 8. maj 1990, ophæves sammen med loven. Det samme gælder vejledende retningslinier nr. 86 af 4. april 1977 for planlægning af psykiatrisk sygehushæsen. Der vil sammen med lovens ikrafttræden blive udstedt en ny bekendtgørelse samt nye vejledende retningslinier. Der vil alene blive konsekvensændret i indholdet.

I stk. 2, nr. 2, fastlægges, at lov om overførelse af fødselsanstalten Jylland til Århus amtskommune ophæves, men at lovens § 3 om personaleforhold opretholdes. Der er tale om samme baggrund som nævnt ovenfor vedrørende stk. 2, nr. 1, idet skæringsdatoen dog er 1. april 1975. Der er dog alene tale om pensionsforhold imellem Århus Amtskommune og staten.

I stk. 2, nr. 3, fastlægges, at lov om overførelse af de af Samfundet og Hjemmet for Vanføre drevne ortopædiske hospitaler og afdelinger til amtskommunerne m.fl. ophæves, men at lovens § 6 om personaleforhold opretholdes. Der er tale om samme baggrund som nævnt ovenfor vedrørende stk. 2, nr. 1, idet skæringsdatoen dog er 1. januar 1978.

I stk. 2, nr. 4, fastlægges, at lov om statens overtagelse af Finseninstitutet ophæves, men at lovens § 2 om personaleforhold opretholdes.

Selve hovedformålet med loven – statens overtagelse af Finseninstitutet – er forældet, idet Rigshospitalet inklusiv Finseninstitutet overgik til Hovedstadens Sygehusfællesskab ved lov nr. 1132 af 21. december 1994. Der er dog fortsat hensyntagen til pensionsforhold, som nævnt ovenfor vedrørende stk. 2, nr. 1, idet skæringsdatoen dog er 1. januar 1981. Der er dog tale om forhold, hvor staten overtager pensionsforholdet, i modsætning til stk. 2, nr. 1, hvor det var amtskommunerne, der overtog pensionsforholdet.

I stk. 2, nr. 5, fastlægges, at lov om de fysiurgiske hospitaler i Hornbæk og Hald ophæves, men at lovens § 4 om personaleforhold opretholdes. Der er tale om en lov, hvor staten overtog driften af det fysiurgiske hospital i Hornbæk, mens Viborg Amtskommune overtog det fysiurgiske hospital i Hald. Opretholdelse af lovens § 4 er hensynet til overgangen fra statstjenestemand til amtskommunal tjenestemand og omvendt, jf. principperne i stk. 2, nr. 1. Skæringsdatoen er dog den 1. januar 1980.

I stk. 2, nr. 6 og 7 fastlægges, at lov om udbygning af rigshospitalet m.v. samt lov om ombygning m.v. af Fysiurgisk Hospital i Hornbæk ophæves. Der er i begge tilfælde tale om anlægslove, som ikke længere har betydning.

Til § 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Til lovforslag nr. L 8. Skriftlig fremsættelse (5. oktober 2005)

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om retspsykiatrisk behandling m.v.

(Lovforslag nr. L 8).

Forslag til lov om retspsykiatrisk behandling m.v. er en opfølgning på kommunalreformen.

Formålet med lovforslaget er primært at videreføre den eksisterende bestemmelse i lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne om retspsykiatrisk behandling. Der er alene konsekvensrettet i bestemmelsen, idet forpligtelsen til at varetage den retspsykiatriske behandling overgår fra amterne til regionerne.

Det foreslås endvidere med lovforslaget at ophæve en række ældre love, der havde til formål at overføre institutioner fra en offentlig myndig-

hed til en anden, primært fra staten til amtskommunerne. Når der som følge af kommunalreformen ikke længere skal eksistere amtskommuner, har denne lovgivning ikke længere selvstændig betydning.

Alle disse love indeholder imidlertid pensionsbestemmelser, der har til formål at sikre, at tjenestemænd ikke mister rettigheder i henhold til reglerne for tjenestemandsansættelse ved de enkelte institutioners overgang fra en offentlig myndighed til en anden. Idet der fortsat er enkelte medarbejdere på institutionerne, som er omfattet af pensionsrettighederne, foreslås det derfor at videreføre disse.

Lovforslaget ophæver endvidere to ældre anlægslove, som ikke længere har betydning.

Idet jeg henviser til bemærkninger til lovforslaget, skal jeg anbefale det til Folketingets velvillige behandling.